

Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Hranice, Plynárenská 1791, okr. Přerov

Plynárenská 1791, 753 01 Hranice

Identifikátor školy: 600 145 573

Termín konání inspekce: 9., 10. a 13. září 2004

Čj.:	m3-1211/04-005192
Signatura:	km4ay103

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je předškolní zařízení s celodenním provozem, sdružuje mateřskou školu s kapacitou 75 dětí a školní jídelnu s kapacitou 150 jídel. Ve školním roce 2004/2005 je kapacita naplněna. Děti jsou rozděleny do tří tříd podle věku. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:30 hodin.

Zřizovatelem samostatného právního subjektu je Město Hranice, Pernštejnské náměstí 1, 753 01 Hranice.

Mateřská škola zpracovává školní vzdělávací program, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (vydaného VÚP Praha, 2001 pod čj. 14 132/01/22).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek předškolního vzdělávání mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004, 2004/2005 k datu inspekce
- ❖ materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce
- ❖ průběhu a výsledků předškolního vzdělávání mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005 k datu inspekce

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole pracuje šest učitelek, všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s platným právním předpisem. Ředitelka absolvovala vysokoškolské studium. Všechny pedagogické pracovnice pracují na plný pracovní úvazek, skladba úvazků je vzhledem k daným podmínkám školy vyrovnaná a funkční. Služby pedagogických pracovníků jsou organizovány tak, aby byl optimálně zajištěn pedagogický proces, provoz a bezpečnost dětí.

Organizační struktura předškolního zařízení je přehledná a funkční, jasná pravidla umožňují plynulý chod školy. Ředitelka deleguje pravomoci na jednotlivé zaměstnance ve vhodné míře. V době nepřítomnosti ji zastupuje pověřená učitelka. Přenos informací mezi zaměstnanci probíhá každodenním kontaktem, na operativních poradách i na plánovaných pedagogicko-provozních poradách.

Vzhledem k dlouholeté praxi všech učitelek ředitelka poskytuje konkrétní metodickou pomoc pouze při pohospitačních rozhovorech. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy ovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu pouze okrajově. Z předložené dokumentace vyplynulo, že ve školním roce 2003/2004 byly na pedagogických poradách aktuální potřeby v rámci přípravy školního vzdělávacího programu i zákonitosti třídního plánování výchovně-vzdělávací práce řešeny méně účinně, což se projevilo i v přípravě plánování ve školním roce 2004/2005.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti realizovaného programu školy absolvuje především ředitelka, učitelky se vzdělávacích akcí účastní méně často, převážně jen seminářů zaměřených na konkrétní činnosti s dětmi. Vzhledem k přípravě vzdělávacího programu nejsou vytvářeny kvalitní podmínky pro další odborný růst učitelek.

Dlouholetá pedagogická praxe a zkušenosti učitelek pozitivně ovlivňují předškolní vzdělávání hlavně v oblasti přístupu k dětem. V oblasti realizace připravovaného vzdělávacího programu nejsou dostatečně vytvářeny podmínky pro další profesní růst učitelek.

Personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program, jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostorová kapacita a vybavenost mateřské školy jsou vzhledem k počtu dětí příznivé a jsou velmi dobrým předpokladem úspěšné realizace zvoleného vzdělávacího programu. Předškolní zařízení sídlí v účelové budově postavené v klidné části městského sídliště. Součástí školního areálu je zahrada se vzrostlou zelení a dostatečným vybavením pro sportovní a odpočinkové činnosti dětí.

Členění budovy zcela zohledňuje potřeby provozu předškolního zařízení. Všechna tři oddělení mají k dispozici shodné prostory s potřebným zázemím pro děti i učitelky. Převážně starší nábytkové vybavení je postupně obměňováno, dvě třídy již mají nové dětské stolky a židle. Vzárostové rozdíly mezi dětmi zohledňuje nábytek jen částečně, chybí větší rozměr pro nejvyspělejší děti. Stabilní herní kouty pro hry a relaxaci jsou zřízeny ve všech odděleních, postrádají však dostatečné vybavení pro iniciování různorodých námětových her. Škola má základní sportovní nářadí pro tělovýchovné aktivity dětí. Dětská literatura je většinou starší a je uložena v příručních třídních knihovnách. Z aktuální odborné a metodické literatury jsou učitelkám k dispozici některé tituly v kanceláři ředitelky. Od poslední inspekce došlo jen k částečnému doplnění odborných publikací a dětské literatury.

Vybavení mateřské školy učebními pomůckami, hrovým a doplňkovým materiálem je na standardní úrovni. Velmi dobré podmínky má škola pro hudební činnosti, každé oddělení má k dispozici klavír. Všechny třídy jsou vybaveny audiovizuální technikou, v průběhu inspekce některé učitelky využívaly magnetofony. Vedení školy využívá i výpočetní techniku.

Ředitelka sleduje úroveň materiálně-technických podmínek školy a ve spolupráci se zřizovatelem plánuje a realizuje potřebné úpravy a obnovu v rámci účelného využívání materiálních zdrojů.

Z velkých investic byla v minulém školním roce provedena nová fasáda budovy.

Stávající úroveň materiálně-technických podmínek podporuje vzdělávání a výchovu, umožňuje realizovat program školy. Celkově jsou materiálně-technické podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Koncepční plánování mateřské školy vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a je zpracováno ve *Školním programu Sluníčko*. Filozofie školního programu je postavena na obecných cílech předškolní výchovy, vychází z podmínek školy. Prioritou programu je šťastné dítě a spokojený rodič.

Připravovaný vzdělávací program respektuje obecné cíle předškolního vzdělávání i podmínky školy. Ve zpracování se však projevila nejasnost základních pedagogických kategorií a pojmů (vzhledem k osobnostnímu pojetí výchovy), nejasnost plánování, sledování i vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávacího procesu.

Povinná dokumentace školy ve školním roce 2004/2005 je zavedena správně a přehledně. Programy výchovné práce ve třídách však nedokumentují naplňování obsahu předškolního vzdělávání dostatečně průkazně.

Ředitelka vypracovala pro školní rok 2004/2005 plán kontrolní a hospitační činnosti. Vytvořený materiál nemá v plánu zakotvenu přípravu i sledování účinných evaluačních mechanismů.

V mateřské škole byl v rámci organizace výchovně-vzdělávacích činností v průběhu denního režimu vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit. Aktivity byly rozvolněny s ohledem na prolínání, střídání a návaznost činností. Ve třídách starších dětí byla přílišnou organizovaností méně zohledněna potřeba individuální hygieny, učitelky nezajišťovaly individuální míru odpočinku dětem s nižší potřebou spánku, nenabízely jiný klidný program. Ve škole je zaveden pitný režim, u dětí však nebyl aktivně podporován návyk průběžného příjmu tekutin. Ne vždy učitelky přizpůsobovaly obsah programových činností i zvolené metody a formy práce vývojovým, poznávacím, sociálním a emocionálním potřebám dětí.

Všichni zaměstnanci mateřské školy velmi dobře spolupracují a k dětem přistupují pozitivně, vstřícně a přátelsky. S ohledem na počátek školního roku a začínající docházku nejmladších i některých nově přijatých dětí byla ve třídách pohodová atmosféra. Adaptační režim pro nové děti je realizován.

Vytvořený informační systém vůči rodičům je funkční. Rodiče si mohou s učitelkami dohodnout individuální schůzku, dále jsou zváni na třídní informativní schůzky, škola každoročně pořádá „Den otevřených dveří“ a kulturně-společenské programy a besídky. Mateřská škola tak vhodně doplňuje rodinnou výchovu, nabízí rodičům možnost konzultací, v menší míře i poradenský servis.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Ve věcné a odborné správnosti výchovně-vzdělávacích činností se příznivě odráží odborná a pedagogická způsobilost všech pedagogických pracovníků. V oblasti plánování i realizace výchovně-vzdělávacích činností není plně respektován princip osobnostně orientované výchovy.

Spontánní činnosti

Učitelky promyšleně plánovaly všechny cílené činnosti ve vzájemné posloupnosti a návaznosti. Ve spontánních hrách předkládaly dětem pomůcky a materiály evokující obsah dalších plánovaných aktivit v průběhu dne. Zaměřovaly se na osobnostní a sociální rozvoj dětí, vedly je ke vzájemnému respektování. Děti většinou volily námětové a konstruktivní hry, případně výtvarné a pracovní činnosti. Nejmladší děti měly k dispozici minigymnastickou dřevěnou sestavu, kterou využívaly k samostatným přirozeným cvičením. Všechny děti se zapojovaly do her podle svého zájmu, volily aktivně partnery, měly dostatečný prostor pro seberealizaci a uplatnění individuálních potřeb i zkušeností. Učitelky ve hrách uplatnily metody prožitkového učení, vytvářely dětem i příležitosti k experimentování, objevování (např. vlastností materiálů) a manipulování s předměty. Všem dětem, i nejmladším, se úspěšně dařilo vytvářet aktivně kooperující herní skupinky. Příznivá atmosféra ve třídách vycházela ze vztahů vzájemné spolupráce a důvěry.

Všechny pedagogické pracovnice připravily dětem ve třídách pro spontánní činnosti podnětné prostředí. Herní pomůcky a pracovní materiál měly děti volně k dispozici, vhodně je ve zvolených činnostech využívaly. Učitelky podporovaly rozvoj dětské představivosti, v přiměřené míře uplatňovaly pozitivní konkrétní a adresné hodnocení dětských výkonů.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností byl hodnocen jako vynikající.

Řízené činnosti

Denní řízené aktivity vycházely z týdenních tematických bloků, učitelky však neplánovaly konkrétní zacílené činnosti, pouze vytýčily denní cíl a úkol v daných oblastech (dle dohodnuté formy zápisu). Tím systém plánování zcela nekorespondoval s osobnostním pojetím výchovy v mateřské škole, založeném na činnostním konání dětí.

Obě učitelky ve třídách doprovází děti během celé jejich předškolní docházky, dobře je znají, pracují s nimi však více intuitivně, bez využití vhodných diagnostických metod. V průběhu řízených a zacílených činností učitelky pracovaly převážně tradiční frontální organizací práce s celou skupinou, progresivnější učitelky uplatňovaly tvořivé, aktivizující metody. Ve třídách starších dětí nebyla diferencována nabídka činností vzhledem k jejich individuálním schopnostem, činnosti pro předškolní děti byly méně náročné, a tím i méně přínosné.

Nejvíce příležitostí k emočnímu prožívání měly děti při integrovaných aktivitách, které probíhaly během celodenního programu s využitím metod vedoucích k aktivizaci a přímému prožitku. V připravených frontálních činnostech chyběla průběžná motivace, děti byly méně zacílené a ztrácely pozornost i zájem o činnost.

V mluvních projevech často převládal projev dospělých na úkor vlastní aktivity dětí. Přesto učitelky dobrou prací s hlasem, neverbálními projevy i kultivovaným přístupem přispěly ke klidné atmosféře a pozitivnímu klimatu ve třídách. Ve všech sledovaných činnostech pozitivně přispívaly k rozvoji dětské sebedůvěry, v menší míře podporovaly samostatnost dětí. Individuální pokroky hodnotily přirozeně, čímž u dětí účinně posilovaly prožitek úspěchu i zpětnou vazbu z činnosti.

Učitelky propojovaly připravené aktivity s reálným prostředím a životem dětí. Vstupní i průběžná motivace k některým prováděným činnostem nebyla vždy dostatečně působivá a účinná, což se odrazilo v menším zaujetí dětí. Učitelky taktně hodnotily výkony dětí, posuzovaly je ve vztahu k jejich individuálním možnostem a schopnostem.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností byl hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V přístupu k dětem je věnována stálá pozornost jejich pohybovému rozvoji včetně zpřesňování jemné motoriky (skládání, navlékání, hry s drobným materiálem), u předškolních dětí i v oblasti grafomotoriky. Sebeobslužné činnosti, vzhledem k datu konání inspekce, všechny děti dobře zvládaly. Nejstarší se podílely i na přípravě stolování.

Velice dobrá úroveň byla zaznamenána v oblasti vzájemné komunikace a vztahů mezi učitelkami a dětmi ve volných hrových aktivitách. Starší děti dobře uplatňovaly vytvořené zdvořilostní návyky i mezi sebou navzájem. Společnými oslavami svátků a narozenin dětí jsou vhodně podporovány prvky sounáležitosti, prožitku a pohody ve skupině. Autonomní a sebevědomé chování dětí bylo výrazně podporováno ve spontánních a průběhových činnostech. Při řízených činnostech, vzhledem k voleným metodám práce, se starší děti více podřizovaly pokynům dospělých na úkor vlastní aktivity.

Jazykové a řečové dovednosti jsou rozvíjeny ve všech třídách jazykovou výchovou. Při inspekční činnosti byly u 5-6letých dětí vysledovány četné vady výslovnosti. Škola rodičům zprostředkovává péči logopeda, chybí však následné cílené upevňování provedené nápravy v běžné komunikaci dítěte v mateřské škole.

Dětskou fantazii a představivost učitelky rozvíjely zvláště ve tvořivých a konstruktivních hrách, v hudebních a dramatických etudách. V prováděných výtvarných a pracovních činnostech byla zaznamenána přiměřená úroveň dětských projevů.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Během inspekční činnosti byl zadán dotazník pro rodiče. Ze zjištěného vyplynula více než 60% spokojenost rodičů s obsahem výchovné práce mateřské školy, řádem školy, s informovaností o provozních záležitostech, s uspořádáním denních činností, informační službou pro rodiče a dobrou úrovní stravování. Pouze kolem 35 % rodičů bylo spokojeno s nabídkou dalších aktivit a školních akcí, s poradenskou službou pro rodiče a s možností spolupráce s mateřskou školou.

Škola nabízí předškolním dětem kurz předplavecké výchovy, kroužek pískání na flétničky a taneční kroužek. Tyto doplňkové aktivity vedou učitelky mateřské školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina mateřské školy čj. 76/1993, ze dne 3. listopadu 1993
2. Rozhodnutí o změně zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 4809/2000 ze dne 11. srpna 2000
3. Výjimka z maximálního počtu dětí pro mateřské školy města Hranice čj. OŠMT/6740/04 ze dne 15. června 2004
4. Školní program *Sluníčko* bez určení data působnosti
5. Třídní tématické plány pro školní rok 2004/2005
6. Přehledy docházky ve třídách mateřské školy ve školním roce 2004/2005
7. Přehledy výchovné práce ve třídách mateřské školy ve školním roce 2004/2005
8. Evidenční listy dětí ve třídách mateřské školy ve školním roce 2004/2005
9. Školní řád mateřské školy pro školní rok 2004/2005
10. Zásady provozního řádu mateřské školy bez určení data působnosti
11. Zápisy z pedagogicko-provozních porad ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školní rok 2003/2004 a 2004/2005
13. Hospitační záznamy ve školním rok 2003/2004
14. Plán materiálního vybavení a oprav ve školní rok 2004/2005
15. Doklad o nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků
16. Fotodokumentace akcí pořádaných mateřskou školou
17. Kronika mateřské školy
18. Dotazník pro rodiče – mateřské školy (26 dotazníků)
19. Podkladová inspekční dokumentace pro ředitelku mateřské školy
20. Inspekční zpráva čj.135 203/00-11057 ze dne 18. května 2000

ZÁVĚR

Kvalitu personálních podmínek pozitivně ovlivňuje dlouhodobě velmi dobře spolupracující tým odborně a pedagogicky způsobilých učitelek. Organizační struktura mateřské školy je funkční jak ve vztahu k zaměstnancům, tak i k rodičovské veřejnosti.

Kontrolní a hospitační činnost, stejně jako metodické vedení ředitelkou i další vzdělávání učitelek, má menší vliv na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu, nezajišťuje průběžnou analýzu k vyvozování relevantních závěrů pro zkvalitnění plánování i průběhu výchovně-vzdělávací práce s dětmi. Příznivé klima mateřské školy vytváří pozitivní přístup všech pracovníků k dětem i rodičům. Personální podmínky jsou velmi dobré.

V oblasti zlepšování materiálně-technických podmínek mateřské školy věnovala ředitelka pozornost především opravě exteriéru budovy, dovybavování pomůckami a didaktickým materiálem probíhalo v menší míře. Materiálně-technické podmínky mateřské školy umožňují kvalitně realizovat zvolený vzdělávací program, jsou velmi dobré.

Při inspektované výchovně-vzdělávací práci byl poměr frontální a skupinové práce v pojetí tvořivého přístupu v rovnováze, metody a formy prožitkového učení v práci učitelek cíleně podporovaly aktivní zapojení a spolupráci dětí. Méně účinné bylo zařazování frontální práce s plněním zadaných úkolů. Taktní hodnocení a vstřícný přístup učitelek k dětem vytvářely v mateřské škole pohodové prostředí. Průběh a výsledky předškolního vzdělávání byly celkově velmi dobré.

Od poslední inspekce došlo k výrazné estetizaci vnějšího vzhledu budovy mateřské školy. Mateřská škola ve své koncepční práci přechází od Programu výchovné práce pro mateřské školy k realizaci vlastního vzdělávacího programu, připravovaného podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Při jeho přípravě však chybí výraznější angažovanost učitelek.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Libuše Vrbová	Libuše Vrbová v. r.
Členka týmu	Mgr. Naděžda Pytlíčková	Naděžda Pytlíčková v. r.

V Prostějově dne 27. září 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. října 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Leona Vaculíková, ředitelka mateřské školy	Leona Vaculíková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Západní 72, 796 04 Prostějov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-10-27	m3-1231/04-005192
Zřizovatel	2004-10-27	m3-1232/04-005192

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyly podány